

Dân Biểu John P. Murtha, tình nguyện viên tham chiến ở Việt Nam

*Dân Biểu John P. Murtha (1932-2010), trong một lần phát biểu
ở Hội Nhà Trắng Hoa Kỳ. (Hình: AFP/Getty Images)*

Thật tình tôi không nhớ rõ gặp Dân Biểu John P. Murtha lần đầu tiên lúc nào, chỉ mang mang nhớ lúc đó tôi mới bắt đầu làm báo M và được Nhật báo Người Việt cử làm việc ngay tại thủ đô và nảy ra ý tìm hiểu về dân cư tình có thể phục vụ quê hương Việt Nam.

Nhưng chính trải qua ông John McCain, John Kerry hay ngay cả ông Bob Kerry bấy giờ đã rồi chính trải qua ông là những người quá nổi tiếng vì ở bên Thượng viện và cả mới 4 năm mới lần đầu được giới truyền thông chú ý đến vì có triển vọng trở thành tổng thống, ít khi các viên chức bên Hạ viện được nhắc đến hay nghĩ tới. Trong số những người không được nhắc đến đó, có ông.

Tôi tìm ông không phải vì ông là một chính trị gia thuở còn hàng lão luyện, mà chỉ đến gần một đời, ông là một trong số rất ít thanh niên Hoa Kỳ tình nguyện viên tham chiến ở Việt Nam.

Tôi biết đến ông sau khi nghe anh Al Karmen của tờ The Washington Post kể chuyện ông “đã từng là lính Thủy Quân Lục Chiến cầm súng một trận Triều Tiên, sau chiến tranh giã ngũ, vào Mỹ học xong đại học, có cả số tiền làm ăn rất khá, lập gia đình, có con cái, nhưng vẫn nhớ đến những tay xin sang Việt Nam chiến đấu lúc đã 34 tuổi”.

Chính những lời “giải thi đấu bán chính thức” này khiến tôi thêm tò mò, nên ngay lần đầu tiên gặp ông tôi hỏi ngay tại sao ông lại có quyết định như thế. “Đồ hiếu tử”, ông trả lời. “Tôi ghét Cộng Sản và tôi yêu người dân Châu Á”. Ông yêu đến mức đi nào? “Việt Nam đẹp lắm”, ông

Có lẽ vãn thuy chĩa đến, ông báo thêm sang Việt Nam đóng quân ở “Đà Nẵng” -chỗ này tôi nhớ in vì ông nói tựa như là “Đà Nẵng”- và vị lị Mịch chỉ ít tuấn trẫm c trẫm chỉn Tật Mưu Thân. Ông còn nói đùa “may tôi không ở lị, chỗ không thì chớ ng biêt chuyển gì xảy ra”.

Hồi Vi nói ông là một chính trị gia khôn ngoan, tôi đã từng nghe kể có người liệ tên ông vào danh sách “quá quái”. Tôi thấy tình hình không hiểu tại sao ông lại được kính phục và bị chê bai như thế, nhưng suốt thời gian theo dõi chính trị tôi thấy rõ ông là người đã nên nên những nhân vật tầm cỡ. Điều hình như là truyện hợp của bà Chelsea H. Vi với Nancy Pelosi: cách chèn năm trước đây, chính ông chèn người khác đồng ý với ông “đây là người tôi tin và tin tưởng sẽ trở thành bà Chelsea H. Vi nếu đủ ưu tiên của nước Mỹ”. Lúc đó hầu như chèn người ai biết đến người phụ nữ này đang quyên uyển như một pháp.

Nói không chỉ là để, chính ông vì nói ông xin từ bỏ lá phiếu ủng hộ bà Nancy Pelosi giờ thì u
chính vì khác nhau trong hàng ngũ các dân tộc cùng đảng, và sau cùng cũng chính ông là người
kêu gọi “quý đảng vì Dân Chủ phải đoàn kết lại” cùng nhau bỏ phiếu cho bà làm Chủ tịch
Hội Viện. Có lẽ vì thế mà mọi người ngẫm ngẫm mà bỏ phiếu cho ông là “king maker”, và chính ai
ngỡ ngàng ngay nghe bà Nancy Pelosi bỏ “tất cả các vị dân tộc Hoa Kỳ đều hãnh diện làm
việc chung với ông, riêng cá nhân tôi, tôi hãnh diện được gọi ông là bạn”.

2 / 4

của tôi thôi”.

Nhưng với người dân Hoa Kỳ, nếu biết nhất định là chuyện liên quan giữa ông và cuộc chiến Iraq. Khi ông George Bush quyết định nhậm chức tại vùng Vịnh, ông là vị dân chủ Dân Chủ hiếm hoi lên tiếng hát lòng người, nhưng khi ông George W. Bush quyết định đưa quân sang Baghdad lật đổ Saddam Hussein, ông lại là người lên tiếng chống đối cùng. Ông xem những lý do ông George W. Bush trình bày trước Quốc Hội và dân chúng để nhậm chức tại Iraq là những lý do “đi trá”, nhưng thành quả ông Bush nói để đạt được chiến thắng là “những thành quả bất ngờ để che đậy sự thất bại bên trong”, hay nói ngắn gọn hơn nữa, ông ví von chính sách của ông George W. Bush tại Iraq là chính sách “không lối thoát”. Cũng vậy chính ông là người đi đầu tiên lên tiếng đòi phải rút quân khỏi Iraq, ra khỏi mặt trận chiến mà ông tin rằng không thể thành công, mặt trận chiến “đẩy vào tay người”. Trước cội nguồn của Hanoi, ông từng nói rằng “nếu tôi không nói, ai sẽ có thể nói thay cho người dân?”

Đó là những gì tôi biết về ông. Nếu có hơn nữa thì là những gì tôi được nghe kể lại hoặc được trên mặt báo. Có lẽ tôi được thấy câu phỏng vấn chậm chạp của ông là “chỉ cần 1 người trong số họ, thành thật, cũng đủ thay đổi mọi chuyện”.

Cũng có lẽ tôi được nghe kể lại khi ra tranh cử lần đầu tiên hồi 1974, để rồi chính từ của ông đem chiêu bài chống chiến tranh ra để câu phiêu. Còn ông, ông bỏ ngay “chuyện Hoa Kỳ có nên tham dự cuộc chiến Việt Nam hay không là chuyện để các học giả phân tích, đi đâu chúng ta phải biết là trong lúc các binh sĩ Hoa Kỳ đem cả tâm huyết ra để chiến đấu thì chúng ta lại sung sướng ngồi đây để bàn chuyện đúng sai”. Chắc vì thế mà cử tri Johnstown bỏ phiếu cho ông làm đại diện cho họ ở tòa nhà lập pháp 19 năm kể liên tiếp.

Ba ngày trước đây ông vào nhà thăm người vì bệnh nặng tuổi mới. Chiều hôm qua, 8 tháng 2, ông mất lúc 1 giờ 18 phút. Được tin ông từ trên, tôi nhiên tôi nhớ lại những ngày gặp ông, nhớ lại hình ảnh ông đang trình bày trước cả tôi và vị chủ tịch Việt Nam mà ông đã tham gia, với tâm sự của những binh sĩ Mỹ tại Iraq và Afghanistan mà ông bỏ “hân hạnh được chia sẻ”.

Tôi cũng nhớ đến những đo lường phim ngắn chiếu trên truyền hình về những chuyện viếng thăm những binh Hoa Kỳ mà ông thực hiện hàng tuần ở Quân Y Viện Walter Reeds, nhớ đến bộ quần áo ông treo trong văn phòng, gọi đó là “lời nhắc nhở tôi phải có trách nhiệm với các binh sĩ đang phục vụ trong quân ngũ”.

Viết về một người và qua đời

Tên: Nguyễn Văn Khanh

Tháng 11, Năm 2010 08:44

Tôi cũng nhớ đến câu chuyện ông kể về gia đình, nhớ đến lần ông hạnh phúc khoe chúng bao giờ cảm thấy như một môi trường mà ông phải tận tụy nuôi con sau khi cha ông chết vì chúng nghỉ ngơi.

Và dĩ nhiên, tôi nhớ câu “Sài Gòn đẹp lắm, Sài Gòn ơi, Sài Gòn ơi” mà ông nói cho tôi nghe buổi gặp đầu tiên. Không bao giờ tôi quên được ông và câu đó đâu, ông Murtha. Khi nào có dịp về Sài Gòn, thì nào tôi cũng sẽ nói câu này thay cho ông.